

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang

Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm

Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 23
QUYÊN THỨ 553
HỘI THỨ TƯ

Phẩm
CHÓNG MAU
Thứ 25 - 2

Thiện Hiện phải biết: Ví như đất lớn ít chỗ sanh ra vàng bạc các ngọc báu, nhiều chỗ sanh ra đất nước mặn các vật. Các loại hữu tình cũng lại như thế, ít học Bát-nhã Ba-la-mật-đa, nhiều học Thanh văn bậc Độc giác.

Thiện Hiện phải biết: Ví như thú người phần ít năng làm nghiệp Chuyển luân vương, phần nhiều năng làm nghiệp các Tiểu vương. Các loại hữu tình cũng lại như thế, phần ít năng tu đạo Nhất thiết trí trí, phần nhiều năng tu đạo Thanh văn, Độc giác.

Thiện Hiện phải biết: Ví như trong trời Địa cư cõi Dục, phần ít năng tạo nghiệp Thiên Đế Thích, phần nhiều năng tạo nghiệp các Thiên chúng. Các loại hữu tình cũng lại như thế, ít cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nhiều cầu quả Thanh văn, Độc giác thừa.

Thiện Hiện phải biết: Ví như trong sơ tinh lục cõi Sắc, phần ít năng tu nghiệp Đại phạm vương, phần nhiều năng tu nghiệp Phạm thiên chúng. Các loại hữu tình cũng lại như thế, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề ít được chẳng quay lui, đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề vẫn nhiều có quay lui.

Vậy nên, Thiện Hiện! Các loại hữu tình năng phát tâm Đại Bồ-đề phần ít. Với trong càng ít năng tu hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Với trong càng ít năng học Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Với trong càng ít năng đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo. Với trong cực ít năng đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề được chẳng quay lui. **Vậy nên, Thiện Hiện!** Muốn vào số hữu tình cực ít ấy, nên siêng tu học phương tiện khéo léo Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, khiến đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề được chẳng quay lui, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương tiện

khéo léo như thế, chẳng khởi tâm cùng hành cây còn chồi gốc, chẳng khởi tâm cùng hành nghi ngờ, chẳng khởi tâm cùng hành tham lẫn, chẳng khởi tâm cùng hành phạm giới, chẳng khởi tâm cùng hành giận dữ, chẳng khởi tâm cùng hành lừa dối, chẳng khởi tâm cùng hành tán loạn, chẳng khởi tâm cùng hành ác huệ.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương tiện khéo léo như thế, năng nhiếp tất cả Ba-la-mật-đa, năng nhóm tất cả Ba-la-mật-đa, năng dẫn tất cả Ba-la-mật-đa. Sở dĩ vì sao? Vì trong Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm trùm chứa tất cả Ba-la-mật-đa vậy.

Thiện Hiện phải biết: Như tà thân kiến khắp năng nhiếp thọ sáu mươi hai kiến, Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm cũng lại như thế, trùm chứa tất cả Ba-la-mật-đa. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng chính tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương tiện khéo léo, năng dẫn tất cả Ba-la-mật-đa khiến khôn lớn dần.

Thiện Hiện phải biết: Ví như mạng căn năng trì các căn, Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm cũng lại như thế, năng trì tất cả pháp lành thù thắng. Sở dĩ vì sao? Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng chính tu học Bát-

nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, năng khắp nhiếp trì tất cả pháp lành.

Thiện Hiện phải biết: Như mạng căn diệt các căn diệt theo, Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm cũng lại như thế. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát lui mất Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, thời là lui mất tất cả pháp lành. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng chính tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, năng khắp diệt trừ các pháp bất thiện.

Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn đến tất cả Ba-la-mật-đa bờ kia rất ráo, nên siêng tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng siêng tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đối các hữu tình rất thượng rất thắng. Sở dĩ vì sao? Vì Bồ-tát Ma-ha-tát này năng siêng tu học pháp Vô thượng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm vậy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Các loại hữu tình ở thế giới Tam thiên đại thiên đây hãy là nhiều chăng?

Thiện Hiện thưa rằng: Các loại hữu tình trong châu Thiệm bộ hãy nhiều vô số, huống nào các loại hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên đâu chẳng là nhiều.

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Thiện Hiện phải biết: Giả sử các loại hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên chẳng trước chẳng sau đều được thân người, được thân người rồi chẳng trước chẳng sau đều phát tâm Vô thượng Chánh đẳng giác, tu các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Tu hành mãn rồi, chẳng trước chẳng sau đều được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Có Bồ-tát Ma-ha-tát hết nơi hình thọ năng đem thượng diệu áo mặc, uống ăn, phòng nhà, đồ nằm, bệnh duyên chữa thuốc và các của cải cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen các Như Lai Ứng Chánh đẳng giác. Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này do nhân duyên đây được phước nhiều chăng?

Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều.

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế qua chùng búng ngón tay, chỗ được công đức rất nhiều hơn trước vô lượng vô số. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đủ đại nghĩa dụng, năng khiến chúng Bồ-tát Ma-ha-tát mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, muốn

làm thượng thủ tất cả hữu tình, muốn nhiều ích khắp tất cả hữu tình: kẻ không cứu hộ vì làm cứu hộ, kẻ không về nương vì làm về nương, kẻ không vào tới vì làm vào tới, kẻ không trông mắt vì làm trông mắt, kẻ không ánh sáng vì làm ánh sáng, kẻ mất đường chánh chỉ cho đường chánh, kẻ chưa Niết-bàn khiến được Niết-bàn, thời phải nên học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn đi cảnh giới chư Phật đã đi, muốn ngự ngôi Đại tiên tôn vị chư Phật, muốn dạo chơi chỗ chư Phật đã dạo chơi, muốn làm rống Đại sư tử như chư Phật, muốn đánh trống pháp Vô thượng của chư Phật, muốn động chuông pháp Vô thượng của chư Phật, muốn thổi ốc pháp Vô thượng của chư Phật, muốn lên tòa Vô thượng của chư Phật, muốn diễn nghĩa pháp Vô thượng của chư Phật, muốn xé rách lưới nghi tất cả hữu tình, muốn vào pháp giới Cam lồ chư Phật, muốn hưởng pháp lạc vi diệu chư Phật, muốn chứng công đức viên mãn chư Phật, muốn dùng một âm vì tất cả hữu tình cõi Tam thiên diễn nói Chánh pháp khiến khắp tất cả được nhiều ích lớn, thời phải nên học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, không

có công đức thắng lợi nào tất cả thế gian xuất thế gian mà chẳng năng được. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm là tất cả hạt giống công đức căn lành làm chỗ nương vậy.

Thiện Hiện phải biết: Ta từng chẳng thấy có Bồ-tát Ma-ha-tát siêng tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế mà chẳng năng được công đức thắng lợi thế gian xuất thế gian.

Bấy giờ, Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, đâu cũng năng được công đức căn lành Thanh văn Độc giác?

Phật bảo: Thiện Hiện! Công đức căn lành Thanh văn Độc giác, chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát đây cũng đều năng được, nhưng với trong ấy không trụ không chấp. Dùng thắng trí kiến chính quan sát rồi vượt khỏi Thanh văn và bậc Độc giác, tới vào ngôi Bồ-tát Chánh tánh ly sanh. Nên chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát đây không có tất cả công đức căn lành nào mà chẳng năng được.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả giống công đức căn lành Thanh văn, Độc giác đều nên tu học. Mặc dù với trong ấy chẳng cầu tác chứng mà đối tất cả muốn khéo thông suốt, để vì hữu tình kia tuyên nói khai chỉ.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi học như thế thời là gần kề Nhất thiết trí trí, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, năng tận vị lai lợi vui tất cả.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi học như thế thời làm ruộng phước chơn tịnh tất cả thế gian trời, người, a-tổ-lạc thấy vượt trên ruộng phước các thế gian Sa-môn, Phạm chí, Thanh văn, Độc giác, mau chứng được Nhất thiết trí trí.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi học như thế, tùy sanh chỗ nào chẳng bỏ Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, thường hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, phải biết đã được chẳng quay lui đối Nhất thiết trí trí. Đối tất cả pháp năng chính giác biết, xa lìa Thanh văn và bậc Độc giác thấy, gần kề Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm khởi nghĩ như vậy: Đây là Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đây là thời tu, đây là xứ tu, ta năng tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đây, ta do Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm

như thế, vứt bỏ được pháp nên bỏ như thế mới năng dẫn phát Nhất thiết trí trí. Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa chẳng năng hiểu rõ được gì.

Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chẳng khởi nghĩ này: Ta là Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đây là thời tu, đây là xứ tu, đây là kẻ tu, đây là pháp mà Bát-nhã Ba-la-mật-đa phải xa lìa, đây là pháp được Bát-nhã Ba-la-mật-đa soi rõ, đây là Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà Bát-nhã Ba-la-mật-đa đã chứng. Nếu hiểu như thế là hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa khởi nghĩ như vậy: Đây chẳng Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đây chẳng thời tu, đây chẳng xứ tu, đây chẳng kẻ tu, chẳng do Bát-nhã Ba-la-mật-đa xa lìa tất cả pháp phải nên bỏ, chẳng do Bát-nhã Ba-la-mật-đa năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở dĩ vì sao? Vì tất cả pháp đều trụ chơn như không sai khác vậy.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả pháp đều không phân biệt, không sở giác liễu là hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

HỘI THỨ TƯ

Phẩm
HUYỄN DỤ
Thứ 26

Bấy giờ, Thiên Đế Thích khởi nghĩ này rằng: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa hãy hơn tất cả loại hữu tình, hưởng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nếu các loại hữu tình nghe thuyết danh tự Nhất thiết trí trí thâm sanh tin hiểu, hãy vì được lợi lành trong người và được thế gian thọ mạng rất hơn, hưởng phát tâm Vô thượng Chánh đẳng giác, hoặc năng lóng nghe Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Nếu các hữu tình năng phát tâm Vô thượng Chánh đẳng giác, lóng nghe kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, các hữu tình khác đều nên nguyện muốn chỗ được công đức thế gian trời, người, a-tổ-lạc thấy đều chẳng năng kịp được!

Bấy giờ, Thế Tôn biết tâm chỗ nghĩ Thiên Đế Thích bèn bảo đó rằng: Như vậy, như vậy! Như người đã nghĩ.

Khi ấy, Thiên Đế Thích vui mừng nhảy nhót hóa làm hương hoa màu nhiệm trên trời phụng rải lên Như Lai và các Bồ-tát. Đã rải hoa rồi, khởi

nguyện này rằng: “Nếu các thiện nam tử thấy Bồ-tát thừa cầu tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đem công đức căn lành tôi đã sanh khiến kia sở nguyện công đức thù thắng mau được viên mãn. Khiến kia sở cầu Vô thượng Phật pháp mau được viên mãn. Khiến kia sở cầu các pháp tương ưng Nhất thiết trí trí mau được viên mãn. Khiến kia sở cầu tự nhiên người pháp mau được viên mãn. Khiến kia sở cầu vô lậu thánh pháp mau được viên mãn. Khiến kia sở muốn nghe tất cả pháp đều được như ý. Nếu kẻ cầu Thanh văn Độc giác thừa, cũng khiến sở nguyện chóng được đầy đủ”.

Làm nguyện đầy rồi bèn thưa Phật rằng: Nếu các thiện nam tử thấy Bồ-tát thừa đã phát tâm Vô thượng Chánh đẳng giác, tôi trọn chẳng sanh một niệm khác ý khiến kia quay lui tâm Đại Bồ-đề. Tôi trọn chẳng sanh một niệm khác ý khiến chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát chán lìa Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, lui rời Thanh văn bậc Độc giác thấy. Tôi trọn chẳng khởi một niệm khác tâm khiến chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát lui mất tác ý tương ưng Đại Bi.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đã đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề hết lòng ưa muốn, tôi nguyện lòng kia càng bội tăng tiến, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nguyện chúng Bồ-tát Ma-ha-tát kia thấy các thứ khổ trong sanh tử rồi, vì muốn lợi vui

thế gian trời, người, a-tổ-lạc thấy phát khởi các thứ đại nguyện vững chắc:

“Ta đã qua biển cả sanh tử, cũng phải tinh siêng độ kẻ chưa qua. Ta đã tự mở sanh tử trói buộc, cũng phải tinh siêng mở kẻ chưa mở. Ta đối các thứ sợ hãi sanh tử đã tự yên ổn, cũng phải tinh siêng yên kẻ chưa yên. Ta đã tự chứng Niết-bàn, cũng phải tinh siêng khiến kẻ chưa chứng đều đồng chứng được”.

Bạch Thế Tôn! Nếu loại hữu tình đối công đức Bồ-tát sơ phát tâm, hết lòng tùy hỷ được bao nhiêu phước? Đối công đức Bồ-tát lâu phát tâm tu các thắng hạnh, hết lòng tùy hỷ được bao nhiêu phước? Đối công đức Bồ-tát bậc chẳng quay lui, hết lòng tùy hỷ được bao nhiêu phước? Đối công đức Bồ-tát còn buộc một đời, hết lòng tùy hỷ được bao nhiêu phước?

Bấy giờ, Phật bảo Thiên Đế Thích rằng: Kiều Thi Ca! Núi chúa Diệu cao khá biết số cân lượng, loại hữu tình ấy đồng lòng tùy hỷ sanh ra phước đức chẳng thể biết hạn lượng.

Kiều Thi Ca! Cõi bốn đại châu khá biết số cân lượng, loại hữu tình ấy đồng lòng tùy hỷ sanh ra phước đức chẳng thể biết hạn lượng.

Kiều Thi Ca! Thế giới Tiểu thiên khá biết số cân lạng, loại hữu tình ấy đồng lòng tùy hỷ sanh ra phước đức chẳng thể biết hạn lượng.

Kiều Thi Ca! Thế giới Trung thiên khá biết số cân lạng, loại hữu tình ấy đồng lòng tùy hỷ sanh ra phước đức chẳng thể biết hạn lượng.

Kiều Thi Ca! Ta đối thế giới Tam thiên đại thiên đây khá biết số lạng, loại hữu tình ấy đồng lòng tùy hỷ sanh ra phước đức chẳng thể biết được hạn lượng.

Kiều Thi Ca! Giả sử thế giới Tam thiên đại thiên hợp làm thành một biển, có kẻ lấy một lông chẻ thành trăm phần, cầm đầu một phần chấm vào nước biển kia cho hết, khá biết số giọt. Loại hữu tình ấy đồng lòng tùy hỷ sanh ra phước đức chẳng thể biết hạn lượng.

Khi ấy, Thiên Đế Thích lại thưa Phật rằng: Nếu các hữu tình đối các Bồ-tát từ sơ phát tâm cho đến chứng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề vô lượng vô biên công đức thù thắng chẳng sanh tùy hỷ, hoặc lại đối kia đồng lòng tùy hỷ sở sanh phước đức chẳng nghe chẳng biết, chẳng khởi nghĩ nhớ, chẳng sanh tùy hỷ, phải biết đều là bị ma nắm giữ, bị ma ám bắt, bè lũ của ma, chết cõi Thiên ma đến sanh trong đây. Sở dĩ vì sao?

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát cầu tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, tu các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, nếu có phát tâm đối công đức kia rất sanh tùy hỷ, hoặc có đối kia tùy hỷ công đức hết lòng nhớ nghĩ sanh ý tùy hỷ, đều năng phá hoại được tất cả ma quân cung điện, bè lũ, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề năng tận vị lai lợi vui tất cả thế gian.

Bạch Thế Tôn! Nếu các hữu tình hết lòng kính mến Phật Pháp Tăng bảo, tùy sanh chỗ nào thường muốn thấy Phật nghe Pháp gặp Tăng. Đối công đức căn lành chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát rất nên tùy hỷ. Đã tùy hỷ rồi, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà chẳng nên sanh tưởng hai chẳng hai. Nếu được như thế mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nhiều ích hữu tình phá chúng ma quân.

Bấy giờ, Phật bảo Thiên Đế Thích rằng: Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Kiều Thi Ca! Nếu các hữu tình đối công đức căn lành chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát hết lòng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, các hữu tình ấy mau được viên mãn các hạnh Bồ-tát, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nếu các hữu tình đối công đức căn lành chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát hết lòng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, các hữu tình này đủ oai lực lớn, thường năng phụng thờ tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và bạn thiện tri

thức, hằng nghe kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, khéo biết nghĩa thú. Các hữu tình ấy trọn nên công đức căn lành tùy hỷ hồi hướng, tùy sanh chỗ nào thường được tất cả thế gian trời, người, a-tô-lạc thấy cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Chẳng thấy ác sắc, chẳng nghe ác thanh, chẳng ngửi ác hương, chẳng nếm ác vị, chẳng giác ác xúc, chẳng nghĩ ác pháp, chẳng đọa ác thú. Sanh trong trời người hằng hưởng các thú vui tốt mà không nhiễm đắm. Thường chẳng xa lìa chư Phật Thế Tôn. Từ một nước Phật đến một nước Phật, gần gũi chư Phật trông các căn lành, thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật. Vì có sao?

Kiều Thi Ca! Các hữu tình này năng đối vô lượng công đức căn lành chúng các Bồ-tát hết lòng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nhờ nhân duyên đây, căn lành tăng tiến mau chúng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Đã được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, năng tận vị lai như thật nhiều ích vô lượng vô số vô biên hữu tình, khiến trụ cõi Vô dư Bát-niết-bàn.

Vì vậy nên, Kiều Thi Ca! Các thiện nam tử thấy trụ Bồ-tát thừa đối công đức căn lành chúng Bồ-tát đều nên tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Với khi sanh tùy hỷ và hồi hướng, chẳng nên

chấp trước tức tâm lìa tâm tùy hỷ hồi hướng, chẳng nên chấp trước tức tâm tu hành, lìa tâm tu hành.

Nếu không sở chấp trước được như thế, tùy hỷ hồi hướng tu hạnh các Bồ-tát Ma-ha-tát mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, độ các trời, người, a-tổ-lạc thấy khiến thoát sanh tử được vào Niết-bàn. Nhờ nhân duyên đây, các loại hữu tình đối công đức căn lành các Bồ-tát đều nên phát sanh tùy hỷ hồi hướng, năng khiến vô lượng vô biên hữu tình trồng các căn lành được đại lợi vui.

Bấy giờ, Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Tâm đều như huyễn Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao năng chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Phật bảo: Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Ngươi vì thấy có tâm như huyễn chẳng? Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Chẳng thấy.

Phật bảo: Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Ngươi thấy huyễn chẳng? Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Chẳng thấy. Tôi chẳng thấy huyễn cũng chẳng thấy có tâm như huyễn.

Phật bảo: Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Nếu ngươi chẳng thấy huyễn, chẳng thấy tâm như huyễn, nếu chỗ không huyễn không tâm như huyễn,

ngươi thấy có tâm ấy năng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chăng?

Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Chẳng thấy. Tôi đều chẳng thấy có chỗ không huyễn không tâm như huyễn, lại có tâm ấy năng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Phật bảo: Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Nếu chỗ là huyễn là tâm như huyễn, ngươi thấy có pháp ấy năng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chăng?

Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Chẳng thấy. Tôi đều chẳng thấy có chỗ là huyễn là tâm như huyễn lại có pháp ấy năng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bạch Thế Tôn! Tôi đều chẳng thấy tức là tâm pháp nói những pháp là có là không, vì tất cả pháp là rốt ráo vậy. Nếu tất cả pháp là rốt ráo ấy, chẳng thể thi thiết là có là không. Nếu pháp chẳng thể thi thiết có không, thì chẳng thể nói năng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì chẳng phải pháp vô sở hữu năng được Bồ-đề vậy. Sở dĩ vì sao?

Vì tất cả pháp đều vô sở hữu, tánh bất khả đắc, không nhiễm không tịnh, pháp là rốt ráo vô sở hữu, nên chẳng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vậy nên, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng là rốt ráo. Nếu

pháp lìa rớt ráo, pháp này chẳng nên tu, cũng chẳng nên khiến, cũng lại chẳng nên có sở dẫn phát.

Bạch Thế Tôn! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đã lìa rớt ráo, làm sao khá nói các Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề? Bạch Thế Tôn! Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật cũng lìa rớt ráo, làm sao pháp lìa rớt ráo năng được lìa rớt ráo vậy? Vậy nên, Bát-nhã Ba-la-mật-đa lẽ chẳng thể nói chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Phật bảo: Thiện Hiện! Hay thay, hay thay! Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đã lìa rớt ráo, Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật cũng lìa rớt ráo.

Thiện Hiện phải biết: Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lìa rớt ráo, nên được rớt ráo lìa chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chẳng lìa rớt ráo, lẽ chẳng phải Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lìa rớt ráo nên được gọi Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Vậy nên, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng phải chẳng nương dựa Bát-nhã Ba-la-mật-đa

sâu thăm chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện phải biết: Tuy chẳng lìa pháp năng được lìa pháp mà được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chẳng phải chẳng nương dựa Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thăm. Vậy nên, chúng Bồ-tát Ma-ha-tát muốn được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nên siêng tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thăm.

Cụ thọ Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát sở hành nghĩa thú cực là sâu thăm?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Các Bồ-tát Ma-ha-tát sở hành nghĩa thú cực là sâu thăm.

Thiện Hiện! Phải biết các Bồ-tát Ma-ha-tát năng làm việc khó mặc dù hành nghĩa thú sâu thăm như thế mà đối pháp Thanh văn bậc Độc giác được chẳng tác chứng.

Bấy giờ, Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Như tôi hiểu nghĩa Phật đã nói đó, các Bồ-tát Ma-ha-tát sở làm chẳng khó, chẳng nên nói kia năng làm việc khó. Sở dĩ vì sao? Vì các Bồ-tát Ma-ha-tát sở chứng nghĩa thú trọn bất khả đắc, năng chứng Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng bất khả đắc, pháp chứng, kẻ chứng, xứ chứng, thời chứng cũng bất khả đắc.

Bạch Thế Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nghe lời như thế tâm chẳng chìm đắm, chẳng lo hối, chẳng kinh chẳng sợ, là hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi hành như thế chẳng thấy các tướng, chẳng thấy ta hành, chẳng thấy chẳng hành. Chẳng thấy Bát-nhã Ba-la-mật-đa là ta sở hành, chẳng thấy Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề là ta sở chứng, cũng lại chẳng thấy xứ thời chứng thấy.

Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này đối việc như thế cũng lại chẳng thấy là hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, bèn gần Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này đối việc như thế cũng lại chẳng thấy là hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, bèn xa Thanh văn bậc Độc giác thấy.

Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này đối việc như thế cũng chẳng phân biệt, tuy hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa chẳng khởi nghĩ này: Ta hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, gần kề Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, xa lìa Thanh văn bậc Độc giác thấy.

Bạch Thế Tôn! Ví như hư không chẳng khởi nghĩ này: Ta cách việc kia hoặc xa hoặc gần. Sở dĩ vì sao? Vì hư không không động, cũng không phân biệt, không phân biệt vậy. Các Bồ-tát Ma-ha-tát

cũng lại như thế, hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chẳng khởi nghĩ này: Ta xa Thanh văn bậc Độc giác thấy, ta gần Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đối tất cả pháp không phân biệt vậy.

Bạch Thế Tôn! Ví như huyễn sĩ chẳng khởi nghĩ này: Huyễn chất huyễn sư cách ta là gần, mọi kẻ bàng quan cách ta là xa. Sở dĩ vì sao? Vì kẻ sở huyễn hóa không phân biệt vậy. Các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế, hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chẳng khởi nghĩ này: Ta xa Thanh văn bậc Độc giác thấy, ta gần Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đối tất cả pháp không phân biệt vậy.

Bạch Thế Tôn! Ví như bóng tượng chẳng khởi nghĩ này: Ta nhân kia hiện cách ta là gần, gương nước thấy pháp cách ta là xa. Sở dĩ vì sao? Vì bóng tượng hiện ra không phân biệt vậy. Các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế, hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chẳng khởi nghĩ này: Ta xa Thanh văn bậc Độc giác thấy, ta gần Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đối tất cả pháp không phân biệt vậy.

Bạch Thế Tôn! Như các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đối tất cả pháp không ưa không ghét. Sở

dĩ vì sao? Vì các Như Lai dứt hẳn tất cả phân biệt ưa ghét thấy vậy. Các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế, hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đối tất cả pháp không ưa không ghét.

Sở dĩ vì sao? Như các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sở đắc Bát-nhã Ba-la-mật-đa dứt hẳn tất cả vọng tưởng phân biệt, nên đối các pháp không ưa không ghét. Các Bồ-tát Ma-ha-tát sở hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phục hẳn tất cả vọng tưởng phân biệt, nên đối các pháp không ưa không ghét.

Bạch Thế Tôn! Như kẻ do các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác biến hóa ra chẳng khởi nghĩ này: Ta xa Thanh văn bậc Độc giác thấy, ta gần Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở dĩ vì sao? Vì kẻ được biến hóa không phân biệt vậy. Hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế, chẳng khởi nghĩ này: Ta xa Thanh văn bậc Độc giác thấy, ta gần Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đối tất cả pháp không phân biệt vậy.

Bạch Thế Tôn! Như các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác muốn có sở tác hóa làm kẻ hóa khiến làm việc kia. Nhưng kẻ sở hóa chẳng khởi nghĩ này: Ta năng gây làm được sự nghiệp như thế. Sở dĩ vì sao? Vì các kẻ sở hóa đối sở tác nghiệp không phân biệt

vậy. Hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế, vì có sở vi mà siêng tu học. Đã tu học rồi, tuy năng thành xong sự nghiệp sở tác mà đối sở tác không chỗ phân biệt. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đối tất cả pháp không phân biệt vậy.

Bạch Thế Tôn! Ví như thợ khéo hoặc học trò kia có sở vi nên mới tạo tác cơ quan, hoặc nam hoặc nữ, hoặc voi ngựa thảy. Các cơ quan ấy tuy có sở tác mà đối việc kia trọn không phân biệt. Sở dĩ vì sao? Vì máy móc lẽ vậy không có phân biệt. Hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế, vì có sở vi mà thành lập đó. Đã thành lập rồi, tuy năng thành xong được các thứ sự nghiệp mà với trong ấy trọn chẳng phân biệt. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lẽ vậy đối các pháp không phân biệt vậy.

HỘI THỨ TƯ

Phẩm BỀN CHẮC

Thứ 27 - 1

Khi ấy, Xá-lợi-tử hỏi Thiện Hiện rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, vì hành pháp bền chắc hay hành pháp chẳng bền chắc?

Thiện Hiện đáp rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm hành pháp chẳng bền chắc, chẳng hành pháp bền chắc. Vì có sao?

Xá-lợi-tử! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm và tất cả pháp rốt ráo đều không có tánh bền chắc vậy. Sở dĩ vì sao? Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm và tất cả pháp hãy chẳng thấy có pháp chẳng bền chắc khá được, huống thấy có pháp bền chắc khá được.

Khi ấy, có vô lượng Thiên tử cõi Dục, Thiên tử cõi Sắc đồng khởi nghĩ này: Nếu các thiện nam tử thấy Bồ-tát thừa năng phát tâm Vô thượng Chánh đẳng giác, tuy hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa nghĩa

thú sâu thẳm mà đối thật tế năng được chẳng tác chúng, chẳng rơi Thanh văn và bậc Độc giác. Do nhân duyên đây, loại hữu tình này đây là hiếm có, năng làm được việc khó, phải nên kính lễ. Sở dĩ vì sao? Vì các thiện nam tử thấy Bồ-tát thừa này tuy hành pháp tánh mà với trong ấy năng được chẳng tác chúng!

Bấy giờ, Thiện Hiện biết chỗ nghĩ nơi tâm các Thiên tử, liền bảo đó rằng: Các thiện nam tử thấy Bồ-tát thừa đây chẳng chúng thật tế, chẳng rơi Thanh văn và bậc Độc giác chẳng phải hiếm có lắm, cũng chưa là khó. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát biết tất cả pháp và các hữu tình rốt ráo chẳng có, đều bất khả đắc mà phát tâm Vô thượng Chánh đẳng giác, mặc áo giáp tinh tiến, thê độ vô lượng vô biên hữu tình khiến vào cõi Vô dư Bát-niết-bàn. Bồ-tát Ma-ha-tát này mới lắm hiếm có, năng làm được việc khó.

Thiên tử phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mặc dù biết hữu tình rốt ráo chẳng có, trọn bất khả đắc, mà phát tâm Vô thượng Chánh đẳng giác, mặc giáp tinh tiến, vì muốn điều phục các loại hữu tình như có kẻ vì muốn điều phục hư không. Vì có sao?

Các Thiên tử! Hư không lìa, nên phải biết tất cả hữu tình cũng lìa. Hư không không, nên phải biết tất cả hữu tình cũng không. Hư không chẳng bền

chắc, nên phải biết tất cả hữu tình cũng chẳng bền chắc. Hư không vô sở hữu, nên phải biết tất cả hữu tình cũng vô sở hữu. Do nhân duyên đây, Bồ-tát Ma-ha-tát này mới là hiếm có, năng làm được việc khó.

Thiên tử! Phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này mặc giáp đại nguyện, vì muốn điều phục tất cả hữu tình mà các hữu tình rất ráo chẳng có, trọn bất khả đắc, như có kẻ mặc giáp chiến cùng hư không.

Thiên tử! Phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này mặc giáp đại nguyện, vì muốn nhiều ích tất cả hữu tình, mà các hữu tình và giáp đại nguyện rất ráo chẳng có, đều bất khả đắc. Vì có sao?

Các Thiên tử! Hữu tình là nên giáp đại nguyện đây phải biết cũng là. Hữu tình không, nên phải biết giáp đại nguyện đây cũng không. Hữu tình chẳng bền chắc, nên phải biết giáp đại nguyện đây cũng chẳng bền chắc. Hữu tình vô sở hữu, nên phải biết giáp đại nguyện đây cũng vô sở hữu.

Thiên tử! Phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này, việc điều phục nhiều ích các hữu tình cũng bất khả đắc. Vì có sao?

Các Thiên tử! Hữu tình là, nên việc điều phục nhiều ích đây phải biết cũng là. Hữu tình không,

nên việc điều phục nhiều ích đây phải biết cũng không. Hữu tình chẳng bền chắc, nên việc điều phục nhiều ích đây phải biết cũng chẳng bền chắc. Hữu tình vô sở hữu, nên việc điều phục nhiều ích đây phải biết cũng vô sở hữu.

Thiên tử! Phải biết các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô sở hữu. Vì có sao? Các Thiên tử! Vì hữu tình là, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát phải biết cũng là. Hữu tình không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát phải biết cũng không. Hữu tình chẳng bền chắc, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát phải biết cũng chẳng bền chắc. Hữu tình vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát phải biết cũng vô sở hữu.

Thiên tử phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nghe lời như thế tâm chẳng chìm đắm, cũng chẳng lo hối, chẳng kinh chẳng sợ, phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm.

Vì có sao? Các Thiên tử! Vì hữu tình là nên phải biết sắc uẩn cũng là, hữu tình là nên phải biết thọ tướng hành thức uẩn cũng là. Hữu tình là nên phải biết nhãn xứ cũng là, hữu tình là nên phải biết nhĩ tử thiệt thân ý xứ cũng là. Hữu tình là nên phải biết sắc xứ cũng là, hữu tình là nên phải biết thanh hương vị xúc pháp xứ cũng là. Hữu tình là nên phải biết nhãn giới cũng là, hữu tình là nên phải

biết nhĩ tử thiệt thân ý giới cũng là. Hữu tình là nên phải biết sắc giới cũng là, hữu tình là nên phải biết thanh hương vị xúc pháp giới cũng là. Hữu tình là nên phải biết nhãn thức giới cũng là, hữu tình là nên phải biết nhĩ tử thiệt thân ý thức giới cũng là. Hữu tình là nên phải biết nhãn xúc cũng là, hữu tình là nên phải biết nhĩ tử thiệt thân ý xúc cũng là. Hữu tình là nên phải biết nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng là, hữu tình là nên phải biết nhĩ tử thiệt thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng là.

Hữu tình là nên phải biết địa giới cũng là, hữu tình là nên phải biết thủy hỏa phong không thức giới cũng là. Hữu tình là nên phải biết nhân duyên cũng là; hữu tình là nên phải biết đẳng vô gián duyên, sở duyên duyên, tăng thượng duyên cũng là.

Hữu tình là nên phải biết vô minh cũng là; hữu tình là nên phải biết hành, thức, danh sắc, lục xú, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử cũng là. Hữu tình là nên phải biết Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng là. Hữu tình là nên phải biết nội không cho đến vô tánh tự tánh không cũng là. Hữu tình là nên phải biết chơn như cho đến bất tư nghì giới cũng là.

Hữu tình là nên phải biết khổ thánh đế cho đến đạo thánh đế cũng là. Hữu tình là nên phải biết bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi cũng là. Hữu tình là nên phải biết bốn tĩh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng là. Hữu tình là nên phải biết không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng là. Hữu tình là nên phải biết tám giải thoát cho đến mười biến xứ cũng là.

Hữu tình là nên phải biết Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa cũng là. Hữu tình là nên phải biết Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa cũng là. Hữu tình là nên phải biết tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn cũng là. Hữu tình là nên phải biết năm nhãn, sáu thần thông cũng là.

Hữu tình là nên phải biết Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng là. Hữu tình là nên phải biết đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả cũng là. Hữu tình là nên phải biết ba mươi hai tướng, tám mươi tùy hảo cũng là. Hữu tình là nên phải biết pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả cũng là.

Hữu tình là nên phải biết nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng là. Hữu tình là nên phải biết quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề cũng là. Hữu tình là nên phải biết tất cả hạnh Bồ-

tát Ma-ha-tát, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cũng là. Hữu tình là nên phải biết Nhất thiết trí trí cũng là. Hữu tình là nên phải biết tất cả pháp cũng là.

Thiên tử phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi nghe thuyết tất cả pháp không chẳng là, nơi tâm chẳng kinh chẳng sợ chẳng hãi, chẳng chìm chẳng đắm, phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm.

Bấy giờ, Thế Tôn bảo Thiện Hiện rằng: Vì nhân duyên nào các Bồ-tát Ma-ha-tát khi nghe thuyết tất cả pháp không chẳng là, nơi tâm chẳng kinh chẳng sợ chẳng hãi, chẳng chìm chẳng đắm?

Cụ thọ Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Vì tất cả pháp đều xa là, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát khi nghe thuyết tất cả pháp không chẳng là, nơi tâm chẳng kinh chẳng sợ chẳng hãi, chẳng chìm chẳng đắm. Sở dĩ vì sao? Vì các Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả pháp hoặc năng sợ thấy, hoặc sở sợ thấy, hoặc xứ sợ thấy, hoặc thời sợ thấy, hoặc kẻ sợ thấy, do đây sợ thấy đều vô sở đắc, vì tất cả pháp bất khả đắc vậy.

Bạch Thế Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nghe thuyết việc này tâm chẳng chìm đắm, cũng chẳng

kinh sợ, chẳng lo chẳng hỏi, phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm.

Sở dĩ vì sao? Vì Bồ-tát Ma-ha-tát này quán tất cả pháp đều bất khả đắc, chẳng thể thi thiết: đây năng chìm thấy, đây sở chìm thấy, đây xứ chìm thấy, đây thời chìm thấy, đây kẻ chìm thấy, do đây chìm thấy. Vì nhân duyên này các Bồ-tát Ma-ha-tát nghe việc như thế tâm chẳng chìm đắm, cũng chẳng kinh sợ, chẳng lo chẳng hỏi.

Bạch Thế Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, các Thiên Đế Thích, Đại Phạm thiên vương chủ thế giới thấy đều chung kính lễ, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen.

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, chẳng những hằng được các Thiên Đế Thích, Đại Phạm thiên vương chủ thế giới thấy đều chung kính lễ, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen.

Bồ-tát Ma-ha-tát này cũng được hơn đây, trời Cực quang tịnh, hoặc trời Biến tịnh, trời Quảng quả, hoặc trời Tịnh cư và các trời khác, rồng, a-tổ-lạc thấy đều chung kính lễ cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen.

Bồ-tát Ma-ha-tát này năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế cũng được tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát mười phương vô lượng vô số vô biên thế giới thường chung hộ niệm.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, tức khiến tất cả công đức căn lành chóng được viên mãn.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, thường được chư Phật và các Bồ-tát cùng các trời, rồng, a-tổ-lạc thấy giữ hộ nhớ nghĩ. Phải biết nên đi chỗ Phật đã đi, cũng chính tu hành hạnh Phật đã hành, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này đã đỗi Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề được chẳng quay lui. Tất cả ác ma và các ngoại đạo, bạn ác tri thức thấy chẳng thể làm lưu nạn được.

Sở dĩ vì sao? Vì Bồ-tát Ma-ha-tát này nơi tâm vững chắc hơn nơi kim cương. Giả sử các loại hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên đều biến làm ma, mỗi mỗi ma này đều lại hóa làm chùng nẩy ác ma. Chúng ác ma đây đều có vô lượng vô số thần lực. Các ác ma này dùng hết thần lực chẳng thể làm lưu

nạn được, khiến Bồ-tát Ma-ha-tát ấy chẳng năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm và đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề hoặc có quay lui.

Sở dĩ vì sao? Vì Bồ-tát Ma-ha-tát này đã được phương tiện khéo léo Bát-nhã Ba-la-mật-đa biết tất cả pháp bất khả đắc vậy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Vả thôi các loại hữu tình một thế giới Tam thiên đại thiên đều biến thành ma. Giả sử tất cả hữu tình thế giới chư Phật mười phương Căng-già sa thấy đều biến làm ma. Các chúng ma này đều lại hóa làm chùng nầy ác ma. Các ác ma đây đều có vô lượng vô số thần lực. Các ác ma ấy đem dùng hết thần lực chẳng thể làm lưu nạn khiến Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm và đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề hoặc có quay lui.

Sở dĩ vì sao? Vì Bồ-tát Ma-ha-tát này đã được phương tiện khéo léo Bát-nhã Ba-la-mật-đa biết tất cả pháp bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên hai pháp, tất cả ác ma chẳng thể làm lưu nạn khiến chẳng năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm và đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề hoặc có quay lui. Những gì là hai? Một là chẳng bỏ tất cả hữu tình, hai là quán sát các pháp đều không.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên hai pháp, tất cả ác ma chẳng thể ngăn ngại khiến chẳng năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm và đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề hoặc có quay lui. Những gì là hai? Một là thấy đều năng làm như đã nói, hai là thường được chư Phật hộ niệm.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, chư Thiên thần thấy thường đến kính lễ, gần gũi cúng dường, cung kính thỉnh hỏi khuyến phát, nói lời như vậy: “Hay thay, Đại sĩ! Ngài năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương tiện khéo léo như thế, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề”. Tất cả hữu tình kẻ không nương nhờ năng nương nhờ, kẻ không về nương năng làm về nương, kẻ không cứu hộ năng làm cứu hộ, kẻ không tới vào năng làm vào tới, kẻ không nhà cửa năng làm nhà cửa, kẻ không còn bãi năng làm còn bãi, cùng kẻ tối mù năng làm ánh sáng, cùng kẻ điếc đui năng làm tai mắt.

Vì có sao? Thiện nam tử! Nếu năng an trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương tiện khéo léo, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, tất cả ác ma chẳng thể làm lưu nạn được.